

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-946/1
05/04/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Неважност уговора о доживотном издржавању”, кандидата Илић Исидоре, број досјеа М012/21-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 05/04/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

**КАТЕДРИ ЗА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ НАУКЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Одлуком декана Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-907, од 3. априла 2023. године, образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада под називом „Неважност уговора о доживотном издржавању“, кандидаткиње **Исидоре Илић**, студенткиње мастер академских студија права, бр. индекса М012/21-О, у саставу:

1. проф. др Наташа Стојановић, председница Комисије,
2. проф. др Михајло Цветковић, члан,
3. проф. др Новак Крстић, ментор.

Након што је детаљно прегледала и проучила завршни мастер рад, Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада подноси Катедри за грађанскоправне науке Правног факултета Универзитета у Нишу:

ИЗВЕШТАЈ

о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану

Завршни мастер рад „Неважност уговора о доживотном издржавању“, кандидаткиње **Исидоре Илић**, написан је у потпуности у сагласју са одредбама Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу („Билтен Правног факултета“, бр. 303 од 08. 09. 2022. године), а технички захтеви за израду мастер рада, садржани у Техничком упутству за израду мастер рада, су испоштовани.

Мастер рад је написан на 71 страници компјутерски обрађеног текста укупно. Откуцан је у фонту Times New Roman, величина слова 12pt, са проредом 1,5, према прописаним стандардима. Кандидаткиња је цитирање вршила у фуснотама (укупно 215). Литерарну подлогу за израду мастер рада чини 30 монографских публикација и чланака претежно домаћих аутора, с обзиром на то да је тема истраживана у домаћој науци и јудикатури, 8 правних прописа, а обрађено је укупно 59 судских одлука.

Структуру мастер рада, поред *Увода* и *Закључних разматрања*, чине још три главе које носе наслове: I. *Уговор о доживотном издржавању у праву Републике Србије – основне напомене о настанку уговора, појму, карактеристикама, субјектима и предмету,*

II. *Неважност уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије* и III. *Неважност уговора о доживотном издржавању у пракси Основног суда у Нишу.*

У Уводу (стр. 3–5), кандидаткиња најпре упознаје читаоце са основном сврхом закључења уговора о доживотном издржавању, чињеницом да је реч о правном послу који је одувек привлачио велику пажњу научне и стручне јавности и био предмет бројних дуготрајних, компликованих парница. С обзиром на то да парнице у којима се оспорава правна ваљаност уговора о доживотном издржавању уопште нису ретке, постоји потреба да се законски разлози за његову неважност анализирају и сагледају дилеме и проблеми које судови имају приликом одлучивања о тужбеним захтевима за поништај овог правног посла. У уводном делу кандидаткиња је потом указала на предмет и циљ рада, његов значај и сумарно је представила како је рад структурисан.

Прва глава рада, која је насловљена *Уговор о доживотном издржавању у праву Републике Србије – основне напомене о настанку уговора, појму, карактеристикама, субјектима и предмету* (стр. 5–15), састоји се из четири поглавља. Најпре је учињен кратак историјски приказ настанка и развоја уговора о доживотном издржавању од раног средњег века, где сежу његови корени, до данашњих дана, како на простору Европе тако и у феудалној Србији. Будући да га, по угледу на велике европске грађанске кодификације, ни Српски грађански законик није регулисао, он је у нашем праву по први пут нормиран савезним Законом о наслеђивању из 1955. године. Важећи Закон о наслеђивању Републике Србије из 1995. године детаљно регулише овај уговор, тако да је у оквиру прве главе мастер рада кандидаткиња обрадила како је уговор о доживотном издржавању у српском праву појмовно одређен, а потом је анализирала његове најзначајније карактеристике. Након тога учињен је осврт на лица која се могу јавити као субјекти који могу да закључе овај правни посао, а на крају је указано шта представља предмет уговора о доживотном издржавању. Теоријска анализа ових питања била је неопходна не само у циљу упознавања са овим институтом, већ је указано и на постојање спорних и још увек отворених питања непосредно повезаних са темом мастер рада.

Друга глава представља централни део мастер рада и по своме обиму је највећа. Она носи наслов *Неважност уговора о доживотном издржавању у праву Републике Србије* (стр. 15–60) и подељена је у три целине. Прво поглавље има уводни карактер и у њему се обрађују појам, разлози и последице неважности уговора уопште, како би се читалац са овим питањима упознао и ближе увео у причу о неважности уговора о доживотном издржавању. Друге две целине су знатно обимније и садржаније и састоје се из неколико мањих одељака.

Будући да је уговор о доживотном издржавању, по својој правној природи, првенствено облигациони уговор, правила облигационог права која се тичу неважности облигационих уговора примењују се и на овај правни посао. Зато се у другом поглављу друге главе мастер рада обрађују разлози из којих уговор о доживотном издржавању може бити неважећи сходно одредбама Закона о облигационим односима Републике Србије.

Кандидаткиња је најпре навела из којих све разлога уговор о доживотном издржавању може бити ништав или рушљив посао, а потом је посебну пажњу посветила анализи разлога неваљаности овог уговора који су најчешћи у пракси, тј. из којих се он најчешће побија: пословној неспособности уговорних страна, манама воље, недопуштеним побудама за закључење уговора, као и симуловању овог уговора. Приликом изучавања сваког од ових узрока неважности, кандидаткиња је обрадила значајан број случајева из јудикатуре и указала на поједине, по њеном мишљењу, погрешне одлуке наших судова, када судови нису исправно протумачили и применили материјалноправне норме.

С обзиром на то да посебне разлоге неважности уговора о доживотном издржавању прописује и Закон о наслеђивању Републике Србије, треће поглавље друге главе овога рада посвећено је детаљној анализи законских решења, теоријских ставова по бројним спорним питањима, а неизоставно и судској пракси у вези са разлозима неважности регулисаних овим актом. Поменути пропис, као разлоге ништавости уговора о доживотном издржавању предвиђа недостатке у форми и одсуство претходне сагласности органа старатељства за закључење уговора када се у улози даваоца издржавања нађе лице које се у оквиру свог занимања, односно делатности и стара о примаоцу издржавања, док као разлог за поништај уговора наводи околност када због болести или старости примаоца издржавања уговор није представљао никакву неизвесност за даваоца издржавања. Кандидаткиња је детаљно изучила све ове разлоге неважности и изнела интересантна запажања и предлоге у ком правцу би се могле кретати корекције појединих законских решења. Осим тога, предмет нарочите пажње били су бројни случајеви из праксе, који су детаљно анализирани и често аргументовано критиковани, при чему је нарочито указано на неуједначеност судске праксе.

Приликом обраде теме мастер рада, кандидаткиња је спровела и емпиријско истраживање. Резултати до којих је дошла садржани су у трећој глави овога рада, чији је наслов *Неваљаност уговора о доживотном издржавању у пракси Основног суда у Нишу* (стр. 60–62). Истраживање је обухватило четворогодишњи временски период, од 1. јануара 2018. године до 31. децембра 2021. године и сагледани су случајеви у којима је оспоравана пуноважност уговора о доживотном издржавању пред Основним судом у Нишу. Кандидаткиња је прецизно навела број случајева по сваком од разлога из којих је побијан овај правни посао, као и какве су одлуке донете, а на крају је дала краћу анализу података до којих је дошла.

У *Закључним разматрањима* (стр. 63–66), кандидаткиња је изнела најзначајније резултате свог истраживања који се тичу разлога неважности уговора о доживотном издржавању, указала која су то најчешћа спорна питања са којима се судови сусрећу у пракси и изнела своја запажања о могућности побољшања појединих законских решења како би се, с једне стране, оснажио положај примаоца издржавања, а с друге стране судовима олакшало разумевање и примена појединих норми и отклонило потенцијално доношење супротних одлука у битно истоврсним животним ситуацијама.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада констатује да је завршни мастер рад **„Неважност уговора о доживотном издржавању“**, кандидаткиње **Исидоре Илић**, резултат њеног самосталног научног рада, написан на темељу спроведеног теоријског и емпиријског истраживања коришћењем задовољавајућег обима библиографских јединица, те да је у раду детаљно анализирана судска пракса. Тема рада, која је увек актуелна због великог броја случајева побијања уговора о доживотном издржавању у пракси из различитих разлога правне неваљаности, као и бројних спорних питања која се с тим у вези јављају, коректно је обрађена, садржина солидно конципирана, а критичка анализа законских решења и ставова које су судови заузимали у бројним случајевима представља допринос науци.

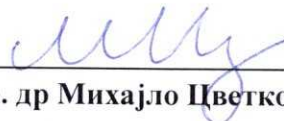
Комисија закључује да су испуњени услови из чл. 35 Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Нишу и сматра да је завршни мастер рад **„Неважност уговора о доживотном издржавању“**, кандидаткиње **Исидоре Илић**, подобан за јавну одбрану, те предлаже Катедри за грађанскоправне науке да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 04. 04. 2023.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Наташа Стојановић

Проф. др Михајло Цветковић

Проф. др Новак Крстић